

Prie žuvusio muitinės pareigūno Medininkuose

SPORTO APŽVALGA

PASIBAIGĖ IV PLS
ŽAIDYNĖS

TOKIŲ DAR NEBUVO IR NEBŪS

Jos buvo įspūdingos, didingos ir neužmiršamos. Ilgai ilgai prisimins ir apie jas kalbės grįžę. Kaip gaila, kad daugelis negalėjo ar nenorėjo ten būti. Ar net pabijoję... Tokių žaidynių tikrai daugiau nebus: jos buvo įspūdingos savo atidarymo ir uždarymo iškilėmis, jos buvo didingos savo dalyvių, net iš 14 kraštų ir žiūrovų skaičiais, jos sujungė po 50 metų visą Lietuvą ir už jos ribų esančius lietuvius bendram džiaugsmui ir liūdesiui. Jos staiga buvo pertrauktos liepos 31 d. ir visą šeštadienį, liepos 3 d., kai žaidynių dalyviai kartu su tūkstančiais tautiečių lydėjo banditų aukas iš katedros į Antakalnio kapines. Tą kelių valandų kelią drąsiai ramentų pagalba žygiavo ir Algis Rugienius iš Detroito su sugipsuota koja. Juo didžiavomės mes ir visa Lietuva. Taip žaidynių balta vėliava buvo perrišta juodu gedulo kaspinu, tačiau pačios žaidynės buvo užbaigtos. Buvo užbaigtos tų 7 aukų garbei...

Jos buvo užbaigtos kitą dieną taip pat įspūdingai, kaip ir atidarymo iškilėmis, rugpjūčio 4 d. Kalnų parke Vilniuje. Įvygiuojančius dalyvius vėl sveikino 15,000 žiūrovų, trimetų ir būgnų garsai. Parko šlaitai degė žaidynių ugnis, plevė savo žaidynių vėliava ir trispalvė. Oro skraidyklė (cepinas), pakibusi virš visko su Lietuvos trispalve, į aukštybes kėlė visų akis ir jausmus. Į jo raitelį ir pradėjo įvairiaspalvę įdomią programą, kurią atliko Vilniaus universiteto ir „Skalsos“ ansambliai, Arkikatedros choras, mišrus choras „Sodžius“ ir „Trimito“ orkestras. Savotiškai originali buvo improvizacija šachmatų žaidimo su šachmatų figūrų apranga. Liūdnas, bet drąsus, net grasinantis, buvo Respublikos prezidento Vyt. Landsbergio atsisveikinimo žodis. Po vyriausybės atstovo Z. Vaišvilos kalbos oficialų uždarymo žodį tarė žaidynių org. komiteto pirmininkas R. Ozolas: „Prie artėjančių žaidynių pabaiga. Pasaulis Lietuvoje ir Lietuva pasaulyje šiomis dienomis gyvena po aukštu mūsų dangumi... Žaidynių reikšmė mes dar aiškinesime ilgiai. Tačiau jau šiandien galime pasakyti: „Žaidynės buvo dar vienas atgimstantis Lietuvos ūgis. Sujungusios kančią ir džiaugsmą, liūdesį ir viltį, užuojautą ir pasiryžimą; jos mums pasakė: toks yra gyvenimas ir kiekviena diena bus mūsų gyvenimo pastanga! Mes džiaugiamės, kad visas šias dienas su mumis buvo tie, kurie ir sukūrė ir išsaugojo tautinių sporto žaidynių tradiciją. O nuo dabar Lietuvos lietuviai tvirtai perima žaidynių estafetę. Aš tikiu, kad mes, kaip jau yra susitarta, kas ketvirtį metį rinksimės Lietuvos...“

Po to buvo nuleista žaidynių vėliava. Ji nebuvo perduota ateinančių žaidynių organizatoriui, ji liks Lietuvoje, nes žaidynės nuo dabar vyks tik Lietuvoje. Užgeso ir žaidynių ugnis. Triukšmingi ir spalvingi fejerverkai pasipylė po dangaus skliautus, skelbdami žaidynių pabaigą. Tūkstantinė minia iš

lėto, bet pakilia nuotaika, pradėjo judėti nuo kalno žemyn. Žaidynės baigėsi. Tačiau jos niekad nebus užmirštos. Apie jas nuolat bus kalbama iki 1995 m., iki V-jų PLS žaidynių pradžios Lietuvoje. Tik Lietuva gali surengti tokio masto sporto šventę, jungiančią visus pasaulio lietuvius.

ISPŪDINGI SKAIČIAI

Su 3,840 dalyvių ir trenerių šventėje dalyvavo 170 garbės svečių, I Tautinės olimpiados dalyvių ir olimpiučių bei Europos čempionų, 1,075 teisėjai ir medicinos personalas efektingai darbavosi visuose miestuose, kartu su 1,530 pagalbinio personalo. Daugiau negu 300 krašto apsaugos savanorių saugojo viešbučius, lydė auto-busus iš Talino ir Rygos, pagelbėdavo su lagaminais; visada mandagūs ir malonūs. Per visą žaidynių laiką neįvyko nei vienos vagystės ne tik viešbučiuose, bet ir visame Kaune. Ir vagys pajuto šventės nuotaką...

Pagal sporto šakas, aišku, krepšinio buvo daugiausiai – net 640; 465 tinklininkai, 327 dviratininkai, 300 lengvaatlečių, 288 futbolininkai, 200 teniso, 183 stalo teniso žaidėjai, 183 plaukikai, 182 buriuotojai, 108 dalyvavo jomo varžybose ir t.t.

Prie statistikos priklausė ir medaliai, kurie visada skaičiuojami. Gal šiose žaidynėse jų nereikėtų skaičiuoti, nes žaidynių mintis buvo: „Svarbu dalyvauti, ne laimėti“. Tačiau, juk kiekvienas sportininkas aiškiai nori laimėti, todėl ir buvo laimėtojų, kurie buvo apdovanoti medaliais. Komandinėse varžybose, kaip krepšinio, tinklinio, futbolo, Lietuvai nereikėjo jos geriausių komandų, kad laimėtų visus medalius. Tačiau individualinėse varžybose dauguma buvo Lietuvos geriausiųjų. Ypač lengvojo atletikoje ir plaukime, kur kartu vyko ir Lietuvos pirmenybės. Nežiūrint to, JAV sportininkai grįžo su 16 aukso, 6 sidabro ir 10 bronzos medaliu. Raimundas Dičius iš Californijos „Bangos“ grįžo bene turtingiausias: su dviem aukso medaliais už specialų ir didįjį slalomą, su Lietuvos kalnų slidinėjimo federacijos taure, kaip geriausias slidinietojas ir su „Neringos“ taure, skirta Australijos slidinetojų klubo. A. Juodikis (iš to paties klubo) prisidėjo aukso ir sidabro medaliais savo amžiaus grupėje, o L. Mockūnas – bronzos medaliu senjorų klasėje. Todėl šias slidinėjimo varžybas Kaukazo kalnuose dominavo „amerikiečiai“. Daug medalių laimėjo JAV tenisininkai, ypač vyresnio amžiaus grupėse. Netikėtai medaliai buvo biljardo varžybose – sidabro, stalo teniso senjorų – sidabro ir dviračių varžybose bronzos ir senjorų klasėje aukso medalis. Aukso medaliu senjorų klasėje dar laimėjo K. Čempė iš Washingtono fechtavimo varžybose; sidabro medaliu J. Šostakas iš Detroito senjorų šaudymo varžybose.

IV PLS žaidynių atidarymo iškilmes Kaune JAV sportininkų delegacija veda išvykos organizacinio komiteto nariai – Renata Žilionienė, Vytautas Grybauskas ir Valdas Adamkus. Nuotr. J. Gaižiuo

AČIŲ TAU UŽ ŠVENTĘ, LIETUVA!

Lietuvai ypatingai sunkiu laiku žaidynių organizatoriai neišsigančiodami ir tvirtai pasiryžę žaidynes organizuoti šiais metais, o ne atidėlioti jų atečiai. To pageidavo kai kurie ŠALFAS s-gos atstovai, reikdami nepagrįstą baime.

Ką per 9 dienas visi pamatė, kad žmonės Lietuvoje yra ne tik puikūs organizatoriai, bet ir labai svingingi šeimininkai. Nėra abejonės, kad nei vienas šių žaidynių dalyvių niekada nepamirš šio puikios festivalio akimirkų. Tokias šventes jau galvoja organizuoti ir kitos respublikos – Gudija, Gruzija ir kt. Tad – Ačiū tau, Lietuva, už šventę!

Paploti sau per petį turi ir išvykos į Lietuvą org. komitetas, kurį sudarė Valdas Adamkus, Algis Tamošiūnas, Renata Žilionienė ir Vytautas Grybauskas. Jis nei sekunde nesuabejojo, kad ir žaidynes vykdyti reikia ir dar viską, ką galėjo. Ir padarė: į Lietuvą nugalėtojų daugumą dalyvių ir turistų, negu bet kas galėjo svajoti – 682! Tačiau to jis niekada nebūtų padaręs, jei nebūtų sulaukęs stiprios pagalbos iš visų klubų vadovų. Ypačiai daug darbo ir pastangų įdėjo Detroito „Kovo“ vadovai pirm. A. Rugienius ir jo žmona Liūda, Vitas Rugienius, A. Racka, V. Memėnas ir kiti, kurie nugalėtojų 90 asmenų, New Yorko „LAK“ pirm. P. Gvildys, vykęs net su 5 komandomis ir sutvarkęs kelionę Clevelando „Žaibui“ ir Washingtono „Vėjui“. Pagarba ir padėka Algiiui Šėkui ir jo rėmėjui J. Kazlauskui, vadovavusiam 60 asmenų grupei. Jam nenusileido A. Veluona, jo padėjėjas Laukaitis, vadovai Baltimorės „LSK“, suorganizavę 60 asmenų; Zigmas Žiupsnys nugalėtojų dvi Chicago

ispūdingiausi laimėjimai buvo pasiekti lengvojo atletikoje: Tomas Pukštys iš Chicago nusiviedė ietį 77.44 m, kas yra naujas Lietuvos rekordas, o A. Klemas iš New Yorko puikiai laiku laimėjo bėgimo lenktynes Trakai-Vilnius.

V. G.

Chicago F. K. „Lituania“ veteranai po futbolo rungtynių su Kauno veteranais Kretingoje. Laimėjo kauniečiai 4-1.

Nuotr. V. Kapočius

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscriptions Rates: \$80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimekeję.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida)	\$50	\$30	\$25
U.S.A. dol.) savaitinis			

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso savo nuožūra. Nesunaudoję straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto sutarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

Futbolas Chicagoje

TURNYRĖLIS LEMONTE

Praejusį šeštadienį, rugpjūčio 17 d., „Lituania“ futbolo klubo ruoštas turnyras Lemonte virto menkiau turnyrėliu, nes nepasirodė beveik pusė pasižadėjusių dalyvauti komandų. Laimėtojų pirmųjų vietų trofėjus, tačiau, nusinešė svečiai: vyrų grupės – čekų „Sparta“, o veteranų – graikų „Falcons“. Šeimininkų komandos, matyt iš mandagumo, pasitenkino antrosiomis vietomis.

Kas-kas, bet piknikinė turnyro dalis praėjo be priekaištų, nes svečių vaikinimų rūpinosi komandų treneris Don, buvęs klubo prezidentas Pijus Stončius su ponia Rita ir dabartinis prezidentas Alb. Glavinskas. Tai „tymas“, kuris tikrai vertas aukso medalio.

Ačiū Dievi, kad turnyrėliui oras pasitaikė idealus.

„LITUANICA“ TAURĖS
VARŽYBOSE

Po keletos metų pertraukos, „Lituania“ vyrų komanda vėl dalyvaus Illinois Mėgėjų taurės varžybose. Jose dalyvauti užsiregistravo komandos iš keletos lygų. Varžybos pravedamos vieno minuso sistema: pralaimėjusi komanda iš varžybų iškrenta.

„Liths“ komanda pirmąsias taurės rungtynes žais prieš dar nepažįstamą priešininką – „Albanian Stars“. Rungtynės vyks šį sekmadienį, rugpjūčio 25 dieną, Lietuvos centro aikštėje, Lemonte. Pradžią 4 val. po pietų.

PIRMENYBIŲ
RUNGTYNĖS

Turnyrų ir piknikų sezonas pasibaigė. Prasidės rimtesnės varžybos – pirmenybių rungtynės. Pirmosios rudens rato rungtynės prieš vokiečių komandą „Green-White“ turėjo įvykti šį sekmadienį, rugpjūčio 25 d., bet dėl taurės varžybų – atidėtos. Jos bus ateinančių ketvirtadienį, rugpjūčio 29 dienos vakare, 8 val., apšviestoje aikštėje, Elmhurst priemiestyje, Majewsky Sports

Complex, Elmhurst ir Willy Road. Rezervas žais 6 val. vakare.

J. J.

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ Igoninems
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. E. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v.p.p. 7 v.v. antr. 12:30-3 v.p.p.
treč. uždaryta, ketv. 1-3 v.p.p., penkt.
ir šešt. 9 v.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 776-6969 arba (1-312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
ISSIPLETUSIŲ KOJŲ VENŲ
IR ŽAIDŲ GYDYMAS
ODOS AUGLIŲ IR KOSMETINĖ
CHIRURGIJA

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė: vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išsiplešusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12:30 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išsiskyrs treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS

DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
81 St. ir Keen Ave., Justice, IL
Tel. (1-312) 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Kab. tel. (1-312) 471-3300;
Rez. (708) 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensilinkams nuolaida
4007 W. 59 St.
Tel. (312) 735-5556
507 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. (708) 352-4487

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

PETER STECY, M.D.

Y. CHRISTOPHER CHIU, M.D.

CESAR J. HERRERA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, IL

Tel. (1-312) 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, IL 60120

Tel. (708) 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai)

Tikrina akis, priima akinius

2618 W. 71st St.

Tel. (1-312) 737-5149

Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.

Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.

Tel. (708) 448-1777

DR. ANTONAS G. RAZMA

SPECIALYBĖ – PLAUCIŲ LIGOS

4700 W. 95 St.

Oak Lawn, IL 60453-2533

Tel. 708-636-3113

DR. DANA M. SALIKLIS

DANTŲ GYDYTOJA

10442 W. Cermak Rd.

Westchester, IL 60153

Tel. 708-531-1113

Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 W. 63rd Street

Val.: antr. 1-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.

Šešt. pagal susitarimą

Kabineto tel. (1-312) 776-2880.

Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydytojas

Kalbame lietuviškai

6165 S. Archer Ave. (prie Austin)

Valandos pagal susitarimą

Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA

AKIŲ LIGOS

Good Samaritan Medical Center-

Naperville Campus

1020 E. Ogden Ave., Suite 310,

Naperville IL 60563

Tel. 1-708-527-0090

Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 586-3166;

Namų (708) 361-3772

DR. PETRAS ŽLIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6745 West 63rd Street

Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6;

PO NEIŠTIKIMYBĖS

Jei tikėjimas mums nepadaeda grumtis su tikrosiomis mūsų gyvenimo problemomis, kam mums jo reikia? Viena tokių gyvenimo problemų, po kurios atstatyti gyvenimą būtina ne tik profesinė pagalba, bet reikalinga dar ir malda, yra vedybinė neištikimybė. Apie tai teko neseniai skaityti katalikų savaitraštyje *Our Sunday Visitor* (1991.VII.18).

Išryškėjus, kad vedybose įvyko neištikimybė, kad žmona ar vyras turėjo romantišką afėrą su kuo kitu, „atstatyti pasitikėjimą yra maždaug taip, kaip brangios keramikos krautuvė viską sudaužius, vėl viską sulipdyti“, sako vienas, afėrą darbovietėje turėjęs vyras, kuris stengiasi atgauti žmonos pasitikėjimą. „Visas pasitikėjimas žuvo. Reikia jį vėl palaipsniui iš nieko kurti“. Bet tai yra įmanoma, jei abu vedybų partneriai ryžtasi savo vedybas išsaugoti.

To vyro žmona, prisipažįsta, kad nors ji jam jau atleido už neištikimybę, ji niekad negalės to užmiršti. Ji pasakoja, jog, jei jos vyras dabar truputį vėluoja grįžti namo po darbo, ji pradeda abejoti, kur jis iš tikrųjų yra. Ir nors jos vyrui nepatinka, kai ji nuolat teiraujasi, kur jis eina ir ką darys, jis vis vien supranta, kad vedybų išlaikymui delei jis dabar turi savo žmonai viską pasakyti, ko ji klausia. O kai jis susibara, ji neretai jį kaltina, kad jis tebeturi simpatijų buvusiam meilužiui.

Nežiūrint tų visų sunkumų, ši pora tebesirytą stengtis savo vedybas atstatyti, ir abu žino, kad toms žaizdoms užgyti truks labai ilgą laiką. Abu mano, kad išverti tame sunkiame susitaikymo, pasitikėjimo atstatymo darbe labai padeda malda. Prieš šį įvykį jie nesimėlino kartu, bet dabar jie tai daro. Ir ypač jis, jei nebesuspaudžia kartu su žmona melsis, pats vienas išsikimšęs, nes žino, kaip lengva yra vėl paslysti. Jis taip pat suprato, kad ir jo žmonai reikia duoti laiką gedėti sudužusių vedybinių idealų.

„Bet neištikimybė nebūtinai turi išardyti vedybas“, sako kun. Gerald Foley, kuris yra tarptautinių skyrių koordinatorius *Retrouvaille* sąjūdžio, kuris veikia per parapijas pagalbėti sunkumų tąsomoms vedyboms (tel. 817-284-7078). Vedybinė ištikimybė pažeidus, vedybų partneris negali kaltinti savo vyro ar žmonos dėl savo veiksmo. Bet taip pat yra tiesa, kad neretai „nekalta“ netiesiogiai ta neištikimybė paskatino, sako kun. Foley. „Realybėje neištikimybė yra ne priežastis, o simptomas vedybinės disharmonijos, nors žmonės mano, kad ji yra priežastis“.

Neištikimybė dažniausiai atsiranda nuo bendro vedybinio nepasitenkinimo, o ne nuo seksualinių trūkumų, sako Anthony Iezzi, kuris talkina St. Angela parapijoje prie Clevelando ir dosto Borromeo kolegijoje. Žmonės nuklysta, ieškodami prarastos jaunystės ar dėl to, kad mano, jog vedybos jiems trukdo džiaugtis gyvenimo gerumais, ar dėl to, kad nori gauti emocinį išsipareigojimą — prisirišimą iš kito asmens, bet nenori atsakyti esamų vedybų. Kiti nori turėti intymumą, bet be finansinių ar šeimyninio gyvenimo išipareigojimo „bėdų“. Pagaliau yra tokių, kurie savo neištikimybę nori partneriui priversti duoti skyrybas.

Anot Iezzi, pirmas žingsnis,

norint atstatyti pažeistas vedybas, yra abiem partneriams suvokti, kas prie neištikimybės privedė, kas iš tikrųjų dėjosios vedybose, nors tuo metu sąmoningai to neįvertė.

Kun. Thomas Lynch, St. James parapijos klebonas Stratford, CT, sako: „Lytinė neištikimybė daugiau pasako apie žmonių nesugebėjimą intymiai santykiuoti, negu apie jų nesugebėjimą tokių ryšių užvesti. Ir todėl atsiradus vedybose neištikimybė, vedybos negali būti atstatytos, jei jų partneriai neišmoks savo vedybose sukurti tikrai artimos, intymios dvasinės — ne tik fizinės draugystės, jei neišmoks iš tikrųjų vienas kitą suprasti, atjausti, išlaikyti ir duoti to, ko jai ar jam reikia. Ir kartais tai reikalauja psichologinės pagalbos pašalinti kur nors jaunystėje dėl kokios nors traumos įvykusį emocinį užsikirtimą.“

Ne visi neištikimybės atvejai yra dėl lytinių priežasčių, pažymėjo Anthony Iezzi. Apie skaičiuojama, kad apie 30 procentų moterų, kurios yra neištikimos, tai daro dėl emocinių ar socialinių priežasčių. Kartais neištikimybė įvyksta, kai asmuo nori „išsipasakoti“ savo „bėdas“, atjaunčiančiam kitos lyties asmeniui. Dažniausiai tais atvejais ilgai peržengiama riba tarp paprastos draugystės ir aferos.

Pagaliau neištikimybės veiksmai gali būti ir nelytiški, aiškina kun. Foley. Pavyzdžiui, žmona ir vyras gali atsisakyti kalbėtis su vienas kitu, laikyti emociškai atokiai, neskirti vienas kitam laiko ar neišklausti, nesistengti suprasti vienas kitą.

Poros, norinčios vedybinius ryšius atstatyti, suvokusios kodėl jie pašiļio, turi vienas kitam iš širdies dovanoti, bet neįmanoma to padaryti, jei kenti nuo menkavertisumo. Kristus yra geriausias pavyzdys sugebant atleisti. Jis nelaukia, kad anas asmuo pirmas atsiprašytų. Pažiūrėk, kaip elgėsi Sūnaus Palaidūno tėvas (Lk 15:11-32). Tėvas buvo giliai įžeistas, bet jis pirmas išbėga sūnaus pasitikti.

Taip būtina susitaikyti. Atleisti turi abu — ir neištikimasis ir tas, kuris nematė savo partnerio poreikių. Tam, kuris jaučiasi nuskriaustas, ypač sunku prašyti atleidimo. Bet tik toje vietoje prasideda ryšio sugydomas. Atleidimas nereikiška, kad prisipažįstama kalte ir patraukoma pečiai, lyg tai buvo bereikšmis dalykas. Nereikiška ir kad nusikaltimas yra naudojamas kaip baslys, nuolat kitam per galvą duoti.

Tuomet yra būtina maldoje prašyti, kad Dievas sugydytų pačius ryšius, kad Dievas užgydytų nerimstantį skausmą, kad Dievas stiprintų tiesiam kelyje, ištikimo vedybinio gyvenimo kūrime, žinant, kad visos reikiamos malonės tam ateina iš Dievo. Krikščioniškos vedybos reikalauja atleisti ir nuolat ryžtis aktyviai priimti Dievo duodamas vedybines malones ir jomis naudotis. Krikščioniškos vedybos reikalauja nuolatinių pastangų ieškoti ir rasti gėrio savo partneryje, nežiūrint, kaip jie vedybiniame kelyje suklupę.

Pagaliau krikščioniškose vedybose tais atvejais, kai pasaulietiški psichologijos žinovai sako — mesk tas vedybas, tu jau pakankamai skausmo pakėlei — prašantiems Dievas duoda malonių likti ištikimiems, kad ir neįsivaizduojamai pasikeitusiose sąlygose.

a.j.z.

PAGRINDINIAI IŠEIVIJOS PRINCIPAI — LIETUVYBĖS IŠSAUGOJIMAS

Lietuva yra bendra visų mūsų motina. Todėl pati pirmutinė mūsų pareiga — būti lietuviams visur ir visada. Visai nežiūrint, kur likimas mus nublokštų. Lietuviams turi visada likti ne tik tie, kurie kada nors atvyko iš Lietuvos, bet ir visi tie, kurie čia gimė. Be to, ir visi tie, kurie kada nors gims bet kurioje svetimoje šalyje.

Tokių principų laikėsi ir vienas iš žymiausių Lietuvos praeities tautinio atgimimo veikėjų Petras Kriaučiūnas. Jis prieš 100 metų, vystydamas atbūdančios lietuvių tautos akciją, Marijampolės gimnazijoje (apie 1888 m.) kalbėjo galvas aukštesniųjų klasių lietuviams mokiniams tokius dėsnius: Išsimokslinę dirbk, gyvenkit ir mirkit tik tiktai Lietuvoje; Visur būkite tik tiktai lietuviams; Ginkite lietuvių nuo skriaudų; Patys bėvesdami, švieskite ir kitus lietuviams; Laikykites vienybės; Laikykites amžiams nusistovėjusių dorovės dėsnių, teisingumo, sąžiningumo, tolerantiškumo, darbštumo; Branginkite savo sveikatą, kad ilgiau galėtumėte tarnauti lietuvių tautos labui; Nežmirškite, kad tikyba yra gera tik tada, kai ji laikosi pagrindinio bendrinės dorovės dėsno: mylėk artimą, kaip pats save, nenorėk jam to, ko sau nenori! (Vytautas Zemkalis „Kudirkos sąjūdis“, Melburnas, 1952, 20-21 p.).

Minėtiems principams stengėsi būti ištikimi ir daugumas tų, kurie baigiantis antrajam pasauliniam karui pasitraukė į Vakarus. Išėjvija, gyvendama sunkias emigracijos dienas, daug padarė to, ko negalėjo padaryti okupantų priespaudoje būdama, visapusiškai suvaržyta, pagrindinė lietuvių tautos dalis. Ji sukūrė daug dvasinių bei materialinių vertybių. Ir dabar dosniai jomis dalijasi su savo broliais, gyvenančiais Lietuvoje, kurie tas vertybes kurti turėjo labai nedidelės galimybės.

Dabar, kai kas keli mėnesiai vienas po kito Lietuvos pusėn išrieda sunkūs, dešimtimis tūkstančių knygų pilnai pakrauti konteineriai, ne vienas iš senesniųjų išėivijų tiesiog stengiasi išvalyti namus nuo šiems jau mažai reikalingos lietuviškos literatūros — atiduoda beveik viską, ką turi. Tačiau ne vienas iš jų neturėtų užmiršti svarbiausio principo — lietuviškos išlaikymo principo. Šio principo negalima išleisti iš akių niekada ir ne vienoje veiklos srityje.

ALGIRDAS STATKEVIČIUS

Juk lietuviškose šeimose nuolatos gema vaikai. Vėl auga nauja karta, kuriai reikės mokytis iš lietuviškų vadovėlių ir studijuoti Lietuvos istoriją, Lietuvos geografiją ir t.t. Visi jie turės susipažinti su lietuvių literatūros klasikais bei perskaityti jų kūrinius. Visi turės pamatyti kadaise Lietuvoje vartotas monetas, medalius, kryžius, uniformas ir t.t. Kiekvienam reikės ne tik tiktai pažinti lietuvių kultūrą, bet ir patiems ją kurti. Kiekvienam nesunku išvaizduoti, kas įvyks, jei daug dešimtmečių išėivijoje kurtas dvasinės vertybės beveik visas atiduosime, pakankamo jų kiekio nepasilikdami sau.

Todėl būtina stengtis tarp išsiuntimui atiduodamų ir čia pasilikamų knygų, periodikos bei kitų kultūrinių vertybių išlaikyti reikiamą balansą. Neturi būti nuskriausta nė viena išėivijoje veikianti, lietuviškąją kultūrą vystanti institucija. Labai kruopščios atrankos būdu reikia išėivijos lietuvių vaikams ir anūkams išsaugoti tai, su kuo jie, kaip lietuvių, neturės atsiskirti nuo vaikystės iki senatvės.

Kaip šeimose tvirtės augančio lietuviuko patriotizmas, jei jis namuose esančioje savo tėvų bibliotekoje neras „Lietuvių Enciklopedijos“ ir kitų informacinių leidinių apie tėvų ir protėvių šalį, apie tai, kuo jie gyveno, gyvena ir kuo amžlį amžiais gyvens lietuvių tauta. Kiekvienam patriotui aišku, kas atsitiks, jei lietuviškoje šeimose augantis vaikas neturės galimybės pavartyti iliustruotus knygos, paveikslėlius kalbančios apie Lietuvą. Jei kiek paūgėjęs neturės galimybės jos paskaityti? Jei jis neturės galimybės pavartyti ar paskaityti dar jo tėvų ar senelių skaitytų bei į kompleksus surištų lietuviškų žurnalų ar laikraščių?

Kadangi literatūros anglų kalba čia yra pakankamai ir kadangi jos čia niekada nepriklauso, tai jos galima išsiųsti kuo daugiau. Lietuvos jaunimas už tai bus vien tik dėkingas.

Vakarių pasaulyje gyvenanti lietuviškoji išėivija yra viena iš labai svarbių lietuvių tautos dalių. Ji nuolat gyvena svetimųjų apsuptyje. Ją nuolat blaško svetimi vėjai. Tą kitaip tautišką spaudimą atlaikyti nelengva netgi didžiausias pastangas. Todėl nenu-

stabu, jei Kanadoje gyvenanti Irena Lukoševičienė neseniai rašė, kad „Išėivijoje gyvename didelį bėdmetį dvasinių vertybių ir idealų siekimo plėtmės“ („Draugas“, 1991.VI.21).

Tačiau, iš kitos pusės žvelgiant, verta pasvarstyti, kodėl taip atsitiko. Juk beveik pusę amžiaus buvusioje pavergtoje Lietuvoje, kurioje intelektualų po karo buvo belikę mažiau, negu jų pasitraukė į Vakarus, tokio vertybių bei idealų bado nėra. Laiko srovės greitai nėsami ir svetimųjų vėjų piktai blaškomi, mes niekada neturime išsilaikyti tėvų ir protėvių šventais laikytų idealų: doros ir Tėvynės gerovės idealų.

Ne laikas turi valdyti mus, o mes turime valdyti laiką! Ne jis turi diktuoti mums idealus, o mes turime „primesti“ savo niekada neturintį keistis Tiesą. Už jos įgyvendinimą turi vykti kova be galo. Tuos, kurių jėgos dėl kokių nors priežasčių išsismė, turi nedelsiant pakeisti naujos, jaunos, pilnos energijos ryžto.

„Tėviškės žiburiose“ (1991.VII.23) buvo rašoma: „Pradedame prarasti gausias išėivijos eiles: pavargo, paseno, išmirė. Jų vieton labai nedaug beisrikiuoja“. Tačiau kiekvienam, kurio krūtinėje plaka lietuviška širdis, šie skaudūs žodžiai turi pasakyti, kad, nieko nelaukiant, būtina labai suaktyvinti bei sustiprinti lietuviškumo išsaugojimo pastangas. Į lietuviškos veiklos areną kautis jau yra išėjusi daug žadanti jaunoji karta. O juk nėra pasaulyje to, ką negalėtų padaryti, ko nesugebėtų nugalėti užsispyrus ir kilnių tikslų siekianti jaunystė!

Išėivijos lietuvių kultūrinė veikla neturi apmirti ar likviduoti. Be jokio perstojo ji turi būti aukštame lygyje. Intensyviai turi veikti knygų leidimo ir kitokios fondai, visą laiką daug prisidėję prie dvasinės kultūros ugdymo. Be jokio perstojo turi veikti visos lietuviškos institucijos, organizacijos, šokių ir dainų rateliai bei turi gyvuoti visokios kitokios kultūrinę veiklą vystančios grupės.

Yra pageidaujama, kad viso knygų ir periodinių leidinių leidyklos be perstojo į Pasaulio Lietuvių archyvą ir toliau siųstų po vieną ar po du savo naujausius leidinius. Būtina padaryti viską, kad nė už dešimt ar už šimto metų išėivijoje niekur nesijaustų lietuviškų kultūrinių vertybių ar aukštųjų idealų bado.

ŽUDYNIŲ ATGARSIAI

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Platų atgarsį vokiškoje spaudoje, televizijoje ir radijo pranešimuose rado Medininkų žudynės. Keletą kartų televizija politinių žinių pranešimuose parodė filmą, spauda ilgais straipsniais bei komentarais atžymėjo mūsų mutinės užpuolimą.

Šeštadienį, rugpjūčio 3 d., Vokietijos gyventojai televizijos ekrane pamatė laidotuves. Komentatorius priminė, kad šioje liūdesio eisenose dalyvauja per 100 tūkst. žmonių, atiduodami paskutinę pagarbą žuvusiems. Pirmadienio didžioji spauda vėl buvo pilna ilgasių straipsnių, taip pat nuotraukose matant išrikiuotus Vilniaus arkikatedroje karstus ir uždegtus trispalvę, prie karsto padėtas dideles žuvusių nuotraukas. Šeštadienis Lietuvoje buvo paskelbta liūdesio diena. Į laidotuves buvo atvykęs JAV konsulas Leningrade.

Be abejo, skaitytojams yra žinomi V. Landsbergio pareiškimai, reikalaujant atitraukti OMON dalinius iš Lietuvos, suteiktą G. Busho ypatingą statusą Pabaltijo valstybėms prekyboje su JAV bei kt. žinias, tad jų iš vokiškos spaudos ne kartosiu.

Lietuvos reikalus vokiečių spauda, aplenkdamą Latviją bei Estiją, dažnai jungia su Kroatijos ir Slovenijos įvykiais. Štai Miuncheno liberalinis dienraštis „Sueddeutsche Zeitung“ rugpjūčio mėn. 5 d. rašo: „Maskva ir Belgradas nenori, kad į Jugoslavijos vidaus reikalus „įsimaitytų“ svetimi (reikia suprasti vakarų pasaulis). Jiems gali kilti sumanymai ar net reikalavimai melynšalimais (JT karius — K.B.) pasiųsti lietuvių apsaugai nuo sovietinių žudikų gaujų“.

Manding, jau tame pačiame psl. laikraščio bendradarbių Kotrina Kahlweit (žiemės metu ji aplankė Lietuvą) savo straipsnį pavadino „Auch in Litauen herrscht Krieg — Ir Lietuvoje viešpatauja (siaučia) karas“.

Labai gerai su Lietuvos padėtim susipažinusi žurnalistė (ji gauna vokišką ELTA) rašo, kad Maskva kovoja su Lietuva, dalindama aukas laikotarpiu Pasaulis tą pastebi tik po V. Landsbergio pasiųstų bevilčių laišku (Bittbrief — prašymų laišku) vakarams, tačiau surandant Vakaruose labai mažai įėjimo. Rašant malonius, prašyminius laiškus — negalima

skaityti jokių reikalavimų. O kas yra silpnas ir eina tik su prašymais — bus labai retai pasaulio didžiųjų išgirstas.

„Ciniški būtų linkėjimai lietuviams — rašo K. Kahlweit — linkint kad jų krašte išsiplėstų taip pat karas: daugiau žuvusių, daugiau dėsio“. Korespondentė toliau rašo apie vis didėjančius mutinių užpuolimus, tai atliekant ypatingiems Maskvos daliniams, nors jie visuomet išsigeria.

Kremlius Lietuvą dar stipriai smaugia: tai užima telefono centrines, telefaksai nepasiekia pasaulio. Kas lieka Landsbergiui? Tik LAIŠKAI G. Bushui, prašant Islandijos ir Danijos paramos, jų užtarimo JT. Kodėl jis prašo tų dviejų mažų valstybių pagalbos? Mat jos vienintelės pripažįsta Lietuvos nepriklausomybę.

Deja, Pabaltijo valstybių reikalavimai tarptautiniame forumo neranda didelio atgarsio. Bijoma Sov. Sąj. destabilizacijos, kuri yra stipresnė už tautos teisių pripažinimą.

Likimo ironija: slovenai ir kroatai greičiau surado pritarti vakaruose savo nepriklausomam gyvenimui už pabaltiečius.

O pabaltiečiai? Jie išpopuliarino Europoje apsisprendimo teisę, susilaukdamai tik simpatijos bei malonių atsakymų.

NARKOTIKŲ PLATINTOJAI

Chicagos policija areštavo 299 asmenis, prekiaujančius narkotikais. Miesto meras Richard Daley trečiadienį pasakė, kad policijos įvykdė operaciją „Hammer Down“ nepalikodidesnės žymės miesto narkotikų epidemijai. Kalbėdamas City Hall spaudoje konferencijoje jis nusiskundė, kad federalinė valdžia beveik „mojuoja balta vėliava“ narkotikų prekybos agentams. „Mes palaikome narkotikų prekyautojų policijos būstinėse, žmonės atsikvepia lengviau ir tada juos paleidžiame“. Taip yra daroma visuose miestuose. Ar tai nepasibaigė iš žmonių?

PARKŲ PAGERINIMAI

Chicaga suplanavo iki 1993 m. pabaigos išleisti apie 80 mil. dol. parkams pagerinti.

MALDININKŲ KELIONĖ TĖVIŠKĖN

MARIJA REMIENĖ

3

Po šv. Mišių, kurias laikė šios ekskursijos sumanytojas kun. Kęstutis Trimakas ir prel. Juozas Prunskis, Panevėžio miesto ilgiau nelankė, nes tą dieną laukė ilga kelionė... Kryžių kalnas, Telšiai, Žemaičių Kalvarija.

Pro Šeduvą, Radviliškį pasiekė Šiaulius ir autobusas sustojo prie bažnyčios miesto centre. Šiauliai yra 4-tas savo didumu, pramonės miestas. Šiauliai didžiojoje savo bažnyčios bokštu, kuris yra aukščiausiasiosios Lietuvos. Ironiška, bet prie bažnyčios sienos yra paminklas ir amžina ugnis. Lietuvos sovietiniams „išlaisvinėjams“ atžymėti. Tikima, kad ateis metas ir tas paminklas bus panaikintas, o ugnis užgesinta. Netoliese yra apsipirkimo centras. Vieni mūsų turistai sutrumpino šventovės apžiūrėjimą ir pasinaudojo proga nusipirkti dovanų namiškiams.

Kryžių žemė — Žemaitija

Palikom Šiaulių miestą, traukdami tiesiai į šiaurę, prie Mekuičių, į Jurgaičių kaimą, kur yra unikalus pasaulio Kryžių kalnas. Neveltui Lietuva vadinama kryžių šalimi. Nepriklausomybės laikais pakelės kryžiai buvo neatskiriama peizažo dalis. Kada Lietuvoje imta statyti kryžius, nėra tiksliai žinoma. Spejama, kad nuo to laiko, kai Lietuvoje buvo įvesta krikščionybė. Jurgaičių kaimo piliakalnis jau XIV amžiuje tarnavo apsigynimui nuo kalavijuočių ordino, o vėliau

jo viršūnėje statydavo kryžius. Okupacijos metais kryžiais žmonės išsakė savo kančias, viltis ir lūkesčius. Okupantai kelis sykius visus kryžius sunaikino, o cementinius kryžius sudaužė ir panaudojo kelių taisymui. Kiek kartų okupantai buldozeriais sunaikindavo kryžius, tiek kartų žmonės vėl atstatydavo. Dabar kryžius stato kiekvienas, kas tik atsilanko toje vietovėje, o garas apie Kryžių kalną sklinda ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų. Kryžiais dabar nusagstyta ne tik kalnas, bet ir jo pakalnės, ir vis jų daugėja. „Viešpatie, saugok mūsų Tėvynę“ — ne vienas kryžius užrašė išreiškia kryžių statytojų ir visos tautos norą.

Kitas šios dienos sustojimas yra Telšiai — vadinami Žemaičių sostine. Tik įvažiuojant į miestą, paliko neišdildoma šurpų kraštą rusų okupantų tankų bei šarvuotųjų eilės. Kuomet vaizdas bando išsilaivinti iš okupanto nasrų, tie tankai sugrąžina į realybę — kur yra jėga ir koks sunkus kelias ir nepriklausomybė.

Birželio 13-toji yra antaninės, o šios Telšių vyskupijos valdytojas yra vysk. Antanas Vaičius. Vyskupas turėjo svečių iš arti ir toli, net iš Romos. Bandėm netrukdyti. Kun. Jonas Kauneckas aprodo ypatingo grožio dviaukštę katedrą, turinčią šv. Antano vardą. Bažnyčios istorija sena. Šalia yra ir jau antri metai veikia atsikūrusi Žemaičių vyskupijos kunigų seminarija. Seminarija okupantų buvo nusavinta ir pastatos ko ne paverstas griuvėsiais. Ne tik sienos apgriautos, bet neliko nei langų, nei durų rėmų. Dalis seminarijos rūmų atremontuota, kur laisvu nuo mokslo laiku atremontavimo darbai užsima patys seminariatai. Kita pusė — dar neįžengima. Čia yra gausi biblioteka, papildyta išėivijos siuntomis. Mūsų keliauninkai nepagalėjo savo dolerių šios seminarijos atsta-

tymui. Telšiuose gardžiovomės lietuviškais cepelinais ir šaltibarščiais.

Keliaujant su grupe, reikia laikytis dienotvarkės. Rodos, vis negana atsigėrėti idiomomis šventovėmis, gamtos grožybėmis — tai mūsų Lietuva. Gavę vyskupišką palaiminimą, vėl sėdome į savo vietas autobuse ir aplieidom Telšius. Saulės nutviekstom gatvėm ir alyvų žiedų šypsenoms palydint, važiuojam Žemaitijos keliais į Žemaičių Kalvariją.

Nors mes, rodos, visur skubam, bet visada ir visur vėluojame. Žemaičių Kalvarijoj klebonas kun. Ignacas Zeberskis mūsų laukė kelias valandas. Ž. Kalvarija seniau buvo vadinama Gardu. Vytautas visą Gardų apylinkę padovanavo Žemaičių vyskupui. Parapijos bažnyčioje didžiam altorijui šv. Mergelės Marijos paveikslas, kuris laikomas stebuklingu. Čia yra XIX a. relikvijorius, keturių Žemaičių vyskupų portretai ir daug idomių dalykų. Ž. Kalvarija yra pagarsėjusi Marijos garbei skirtingais atlaisdais ir, sakoma, kad yra buvę antgamtinių pagijimų.

Sis mažas Žemaitijos miestelis yra garsus kryžiaus kelių stotimis, kufių yra 19 a. Jos yra skirtos atžymėti Kristaus kančias. Maždaug XVII a. vyskupas Jurgis Tiškevičius atvėrė smėlio iš Jeruzalės, iš tų vietų, kur Kristus vaikščiojo. Jis išbarstė 7 mylių takus ir atitinkamais tarpais, kaip Kristaus kentėta paskutinėje kelionėje į mirtį, pastatė 19 koplyčių ir iš popiežiaus iškūrinio atlaisdais.

Mus lydoje ne tik saulė, bet ir pavasario lietus. Autobusas neįstengė įvažiuoti į siaurą kelią prie kryžiaus koplytelių. Tad tik dalis drąsulių, kartu su klebonu, aplankė jų kelias pasimeldami.

(Bus daugiau)

LIETUVOS KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ BIURAS BRIUSELYJE

E. ŠIUGŽDA

1990 m. kovo 11 d. Lietuvos Aukščiausiasis tarybai paskelbus Lietuvos Respublikos atstatymą ir sukėlus tam tikrą susidomėjimą užsienio šalių tarpe, kilo klausimas dėl Lietuvos tarptautinio pripažinimo. Tačiau dėl įvairių priežasčių pripažinimo procesas nusitęsė ir Lietuvos atstovavimo užsienyje klausimas, taip būtinai valstybės kūrime pirmoje stadijoje, turėjo būti kaip nors sprendžiamas. Nesant oficialiam pripažinimo faktui, tą padaryti galima buvo neformaliu būdu. Atstovavimo užsienyje planus pirmieji pradėjo Lietuvos socialdemokratai, stengdamiesi kurioje nors Europos šalyje įkurti savo informacinį biurą. Tačiau tai jiems nelabai sekėsi. Šiuo požiūriu geriau pavyko Lietuvos krikščionims demokratams, turint galvoje nemažą išeivijos lietuvių krikščionių demokratų įtaką politiniame gyvenime.

Tuoju po kovo 11 d. veiklus Europos krikščionis demokratas Adolfas Venskų, žinomas tarp Europos politikų ir daug darba-veis išeivijos lietuvių krikščionių demokratų veikloje, tapo Lietuvos informacinio centro Briuselyje įkvepėju. Jam pritarė Krikščionių demokratų internacionalo generalinis sekretorius André Louis, o taip pat Belgijos flandrių krikščionių demokratų vadovai. Tiesa, buvo nuspręsta, kad centre-biure, be Lietuvos atstovų, turėtų dirbti ir Latvijos bei Estijos atstovai. Buvo suieškotos patalpos, išnuomos pusantur metų, ir biuras, susidedantis iš trijų Pabaltijo respublikų centrų, galėjo veikti. Tačiau sunkiai sprendžiamas finansavimo klausimas neleido tą greitai daryti.

1990 m. rugsėjo 28 d. Pabaltijo informacinis biuras buvo oficialiai atidarytas. Atidarymo ceremonijoje dalyvavo žinomi Europos krikščionių demokratų veikėjai – André Louis, Thomas Jansen, Leo Delcroix, kai kurie Europos parlamento Europos Liaudies partijos veikėjai. Lietuvos krikščionims demokratams atidaryme atstovavo Egidijus Klumbys ir Adolfas Venskų.

Su oficialiu atidarymu biuro finansavimo klausimas nebuvo išspręstas. Todėl, kai 1990 m. lapkričio mėn. pradžioje darbai į biurą atvyko Latvijos atstovas Janis Ziders, o lapkričio viduryje – Lietuvos atstovai R. Morkvėnas ir E. Šiugžda, pragyvenimui lešų jie neturėjo. Todėl pirmą mėnesį Lietuvos atstovams teko gyventi iš A. Venskų, Belgijos lietuvių pirmininkės Stasės Baltus ir dar vieno kito Belgijos lietuvių paaugotų lešų. Nebuvo pakankamai aprūpinti ir technine baze. Pradžioje tebuvo telefonas (kurio naudojimui buvo skiriama tik 300 dol. per mėnesį), vėliau A. Venskų parūpino fax'o aparatą, o žadėto fotokopijavimo aparato ir kompiuterio taip ir nesulaukėme.

Vykdami darbai į Belgiją, iš Lietuvos užsienio reikalų ministerijos gavome prašymus susisiekti su tarptautinėmis organizacijomis, esančiomis Briuselyje, siųsti Belgijos spaudos įdomesnių straipsnių apžvalgą, platinti informaciją apie Lietuvą. Aišku, reali padėtis šių reikalų eigą pakoregavo. Pradžioje maždaug mėnesį, t.y. nuo lapkričio mėn. antros pusės iki

gruodžio mėn. pabaigos, kai R. Morkvėnas išvyko Lietuvon, buvo tam tikras mūsų susipažinimas su Belgijos ir Europos politikais (daugiausia krikščionimis demokratais) ir prisistatymas jiems, pirminis susipažinimas su Europos parlamento struktūra. Tik vėliau prasidėjo tikrasis darbas.

Pradžia darbo, kuri visada būna sunki, šiuo atveju buvo ypatingai sunki, nes sutapo su bandymu įvykdyti perversmą Lietuvoje ir kruvinu susidorojimu su taikiais Lietuvos piliečiais. Tai buvo siaubingos dienos ir naktys Briuselyje, būnant toli nuo Tėvynės. Apie įvykius Lietuvoje daug kas teiravosi, domėjosi. Todėl šią informaciją teikdavome įvairiems politikams, spaudos atstovams, televizijos komentatoriams. Gerai, kad tuo metu savo darbą pagerino URM, siųsdama informaciją ir anglų kalba. Aukščiausioji taryba tą darė jau iš ankščiau, tik gana nereguliariai. Kadangi tuo metu mūsų biuras buvo vos ne vienintelis Europoje, teko informuoti žmones įvairiose šalyse. O kai iš Europos parlamento, Europos komisijos, kitų politinių institucijų pradėjo reikštis protestai prieš smurtą Lietuvoje, jų dokumentus siųsdavome Lietuvon. Tuo metu susisiekti su Lietuva telefonu ar faksu buvo beveik neįmanoma. Vis šiaip taip tą padaryti pavykdavo tik nakties metu, po ilgų bandymų.

Sausio pabaigoje, pasiūlius A. Venskui, iš Londono išskviečia užsienio reikalų ministrį A. Saudargą, tuo metu bevažinėjantį po įvairias Europos sostines. Atvykęs Briuselin, Saudargas buvo priimtas Europos parlamente, Belgijos URM, Senate ir kitur. Tačiau tuo metu ministris neužsibuvo Briuselyje, o vis išvykdavo trumpiems vizitams į kitas šalis – Vokietiją, Norvegiją, Daniją, Britaniją ir pan. Jo sutikimams, išvykimams ir parvykimams, spaudos konferencijoms visada tekdavo daug laiko ir energijos paaukoti. Po kelių išvykimų ministris apsisėjo mūsų biure pastoviai. Gerai, kad tuo metu į Briuselį sugrįžo R. Morkvėnas, kuris apsiėmė pagelbėti, lydėdamas ministrį po įvairius priėmimus. Kadangi netrukus Morkvėnas, likvidavus jo ankstesnę darbovietę (Mokslų departamentą), perėjo dirbti į URM, ministris pavesdavo jam ir kitus darbus. E. Šiugžda liko savotišku krikščionių demokratų atstovu, tuo pačiu pasikeitė ir jo bei Lietuvos centro pobūdis.

Vienas iš svarbiausių darbų sausio-vasario mėnesiais buvo įvairių delegacijų vizitų į

Lietuvių Fondo spaudos konferencijoje dalyvavę spaudos bendradarbiai. Iš kairės sėdi: Juozas Žygas, kun. Juozas Vaišny, Birutė Jasaitienė, Marija Remienė, prel. Juozas Prunskis, Ramona Steponavičiūtė, Juozas Žemaitis ir Antanas Juodvalkis; stovi: Juozas Šlaivas, Algirdas Antanaitis, Kostas Burba, Apolinaras Bagdonas ir Metys Valiukėnas.

Nuotr. J. Tamulaciū

Lietuvą organizavimas ir pagal- ba jiems. Buvo norima, kad užsienio svečiai Lietuvoje lankytųsi vasario pradžioje, referendumo metu (vasario 9-10 d.), per Nepriklausomybės dieną (vasario 16-17 d.). Oficialioji Europos parlamento delegacija aplankyti Lietuvą susiruošė gana vėlai – kovo mėnesio antroje pusėje. Vasario 16-osios pro- gna Lietuvoje buvo Belgijos sena- torių grupė (5 žmonės) ir parlamento Rainbow grupės atstovai (6 žmonės). Su pasta- rąja teko pavargti ta prasme, kad pradžioje dėl Europos parlamentarams suformuoto kvietimo turinio Rainbow grupė įsiseidė ir nusprendė visai neremti Lietuvos. Mat kvie- time buvo sakoma, kad į Lietuvą vizitui kviečiamas so- cialdemokratų, krikščionių demokratų ir demokratų frakci- jos. Rainbow grupės sekretoriui, kuris kasdien gaudavo šviežią informaciją apie Lietuvą, man atsiųstame rašte sakė, kad Lietuvos vadovai nežinai, kaip mažos grupės, analogiškos Rainbow, daug daro Pabaltijo šalių nepriklausomybės labui, ir tai daro darbas, o ne žodžiais. Didžiosios frakcijos labiau varo savo didžiąją politiką, kuri Lietuvos interesų nepaiso. Mes esame įžeisti tokio požiūrio, buvo sakoma rašte. Tuo jiems labai mandagiai paaiškinti, kad mes taip tikrai nemanome, kad jų parama mums yra neįkai- nojama. Skubiai atsiųstame naujame kvietime jų irgi buvo atsiųsta. Tada Rainbow grupė, atsiųsdama į operaty- vų ir kultūringą mūsų reaguojimą, nutarė aplankyti Lietuvą, ką jie ir padarė vasario 15-17 d. Vėliau vykti į Lietuvą norą pareiškė Europos Demok- ratų grupė, o po to teigiama sprendimą pateikė ir įvykdė oficialioji delegacija.

Ne su visomis frakcijomis pa- vyko sudaryti tamprus ryšius, bet su krikščionimis demokra- tis, liberalais, Rainbow grupe jie buvo gana glaudūs. Frakci- jos domėjosi tautybių tarpusavio santykiais Lietuvoje, žmogaus teisių užtikrinimu. Ne visada

galima būdavo kvalifikuotai at- sakyti į jų keliamus klausimus (dėl blogo informacijos siuntimo iš Lietuvos URM arba apamai neturėjimo informacijos tais klausimais), tačiau tiesioginė pažintis su Lietuvos gyvenimu leisdavo atsakyti į daugelį jų klausimų.

Didelis, bet intensyvus darbas būdavo vizitų iš Lietuvos Belgi- jon organizavimas. Taip gegužės paskutinį dieną gana netikė- tai į Briuselį turėjo atvykti Landsbergis, Gorbunovs, Ruu- telis. Oficialiai jie buvo kvie- čiami į Beniliukso šalių tarp- parlamentinę sesiją – posėdį dviem dienoms. Tomis dienomis buvo išvykęs Latvijos atstovas biure J. Ziders. Gerai, kad vizito organizavimo metu iš Lietuvos grįžo Morkvėnas, kuris aktyviai įsijungė į darbą. Jo pastangomis buvo nuvykta į NATO būstinę (tiesa, Gorbunovs atsisakė ten vykti, nes vizito klausimas su juo nebuvo suderintas, be to, Latvijos AT pirmininkas manė, kad, atvykus į Beniliukso sesiją, vykti į karines organizacijas nederu). Bet nepavyko susitikti nei su Belgijos premjeru minis- teriu Martensu, nei su užsienio reikalų ministriu Epkūnu (kaip aiškino Morkvėnas, „koją pakio“ sovietų diplomatai).

Vėliau liepos mėnesį į parlamente vykusią ELP organizuotą konferenciją at- vykusiems Lietuvos pirmi- ninkui E. Klumbiui ir Krašto apsaugos departamento gene- raliniui direktoriui A. Butke- vičiui, pavyko susitikti ir išai- škinti Lietuvos poziciją Belgijos valdžios institucijose. Dar vėliau, jau likus biure man vienam (išvykus į atostogas Ziders ir kaip atšauktam iš Briuselio Morkvėnui) teko prisidėti prie Gorbunovo ir Ruutelio būsimio vizito Stras- burge, parlamento sesijoje, or- ganizavimo (tiksliau tarp- rinkavimo), taip pat Latvijos bei Estijos užsienio reikalų ministerių priėmimo Belgijos užsienio reik. ministerijoje.

Dažnai tenka organizuoti „degančius“ kvietimus arba į Lietuvą, arba į Belgiją. I rugpjūčio mėn. vykusią konfe- renciją Taline-Rygoje-Vilniuje kvietimais pasirūpinti teko gana netikėtai: po krikščionių de- mokratų frakcijos vadovo E. Klepscho atsisakymo (dėl sveikatos – netikėtos opera- cijos) dalyvauti joje reikėjo pasi- rūpinti kitų politikų vykimu Pabaltijo kraštuose. Pareiškė norą vykti ir kai kurie žurnalis- tai. Vienais ar kitais reikalais vykstančiais į Lietuvą Belgijos piliečiams gana dažnai tenka parūpinti kvietimų, papasakoti apie sąlygas. Iš kitos pusės, į Belgiją iš Lietuvos svarbiais reikalais vykstantiems mūsų vyriausybės aparato darbuo- tojams taip pat tenka parūpinti kvietimus Belgijon ir netgi vizas.

Paskutiniu metu biuran

Lietuvos turgų. Iš knygos „Lietuvių šventės“, Chicago, 1991.

Nuotr. A. Macijausko

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT
PARDUODARE/MAX
REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir Parduodame Namus,
- Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

REAL ESTATE

BELL-BACE REALTORS

J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629
(312) 778-2233

INCOME TAX — INSURANCE

- Namų pirkimas ir pardavimas
- MLS kompiuterių ir FAX pagalba
- Veltui namų įvertinimas
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Visi agentai kalba lietuviškai
- Nuolaida pensininkams

ŠIMAITIS REALTY

Viktoras Šimaitis, Realtor
Irena Blinštrubienė,
Realtor Assoc.
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

PARDUODAMAS NAMAS

9328 S. Major (2 bl. į vakarus nuo Central)
Galia apžiūrėti sekmadieniais 12-4 v. p.p.
Įmokėjimas \$4,000, mėnesinis mokėstis
\$1,300. Pilnai atremontuotas, 3 mieg. kamb.,
centr. šildymas. Vėrtė \$131,000. Skam-
bintke: 312-247-2791. Kalbėkite angliskai,
paikite „message“.

HELP WANTED

Reikalinga subrendusi moteris prižiūrėti
vyrą, gyvenantį Detroit priemiestyje. Dar-
bas susideda iš maisto paruošimo ir namų
ruošos. Pilnas išlaikymas. Atlyginimas susi-
tarus. Kreiptis: 708-795-4402 (Chicago
tel.), 313-453-6087 (Detroit tel.)Vyrui gyvenama vieta su mais-
tu veltui dėl darbo apie namą.
Skambinti Onai vakarais:
312-927-1621Companion for lady to go on
vacation; lt. housework. Call 1.
p.m.-5 p.m.

708-562-5583

Reikalinga kompanijonė atosto-
gauti kartu su vyr. amžiaus mo-
terim ir padėti namų ruošoje.
Skambinti nuo 1 v. p.p. iki 5 v. p.p.
Tel. 708-562-5583

FOR RENT

Išnuomojamas 6 kamb. butas
antrame aukšte, Brighton Pk. apyl.
Kreiptis: 312-376-2397

MISCELLANEOUS

A VILIMAS
MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit
už apdraudą nuo ugnies ir automobilio
jas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Stret
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS

VEDIMAI — PATAISYMA.

Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir
užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąži-
ningai.

312-779-3313

KLAUDIJUS PUMPUTIS

Jei norite gauti paskolą,
kreipkitės į: Charles, tel.
312-776-5720 arba Irena, tel.
312-436-7115„ATLAIDAI — Lithuanian Pilgrimages“ — Loyolos
Universiteto leidyklos išleista Romo Požerskio fotografijų
knyga apie atlaides ok. Lietuvoje. Knygai įžangas parašė
Mykolas Drunga, Česlovas Grincevičius, Laima Skieivienė ir
Algimantas Kezys. Išleista dviem kalbomis — angliskai ir lie-
tuviškai. Verta turėti sau ir padovanoti kitam, ypač svetim-
taučiu. Gaunama „Drauge“, kaina su persiuntimu 27 dol.
Illinois gyventojai dar pridėda 2 dol. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

AMŽINYBĖN IŠLYDĖTAS POVILAS BLOŽIS

JURGIS JANUŠAITIS

A. a. Povilas Bložis

Rugpjūčio 12 d. Ft. Myers Pine Village slaugymo namuose, Floridoje, žemiškąją kelionę baigė, sulaukęs 92 metų amžiaus, a. a. Povilas Bložis. Tai tylus tėvynės sūnus, niekada nesiveržęs į pirmąsias veiklos gretas, bet nuoširdžiai mylėjęs savąją tėvynę Lietuvą ir savo gyvenimo didžiąją dalį yra atidavęs jos šviesesnei atečiai.

A. a. Povilas Bložis gimė 1899 m. liepos 8 d. Kėdainių apskr., Baisiogalos valsč. Į gyvenimą ėjo sunkiu ir vargingu keliu. Kiek prasimokęs jaunas Povilas duoną pelno dirbdamas Finansų ministerijoje mokėsi depar-tamente. Tačiau pelnydamas duoną veltui laiko neleidžia, baigia gimnaziją ir vėliau Vy-tauto Didžiojo universitete eko-nomijos fakultetą. 1927 m. pe-riod dirbti į Pašto valdybą ir čia ėjo įvairias pareigas, kol pasiekė Pašto valdybos atskaitymo skyriaus viršininko postą, iš kurio buvo komunistų atleistas 1941 m. A. a. Povilas Bložis buvo tylus, bet labai darbštus ir pareigingas savo tarnyboje žmogus. Buvo mėgiamas aukš-tųjų viršininkų, o taip pat ir jo pavaldinių. Šalia savo tiesio-ginių pareigų jis dirbo vakarais Pašto tarnautojų taupomojoje kasoje. Būdamas sumanus eko-nomistas sugebėjo Kaune, Žaliakalnyje, pasistatyti dvi- aukštį keturių butų namą, kurį okupantai, okupavę Lietuvą, iš jo atėmė.

Šiaip taip praleidęs pirmąją sovietų okupaciją ir karą su vo-kiečiais, a. a. Povilas Bložis, antrą kartą okupantams grįž-tant, nebenorėjo likti tėvynėje ir pasitraukė į Vokietiją, kur, praleidęs keletą pokario metų, atvyko Amerikon ir apsigyveno New Yorke. Čia dirbo įvairius sunkokus darbus, ėjo namų priežiūros prižiūrėtojo darbus.

Sulaukęs pensijos persikėlė Floridon ir galutinai prieš pen-kiolika metų, nusipirkę kuklų namelį netoli Atlanto, įsikūrė su žmona Onute Day-tona Beach, Fla. Čia džiaugėsi ramiu gyvenimu, čia atšventė savo vedybinio gyvenimo aukštinę sukaktį, čia Oną ir Povilą dažnai lankė sūnus ir anūkai, kuriuos a. a. Povilas nepaprastai mylėjo ir jais rūpinosi.

Povilas Bložis gyvendamas Lietuvoje vedė mokytoją Oną Starkutę, su kuria iki mirties iš-gyveno 64 metus.

Gyvendamas Daytona Beach, a. a. Povilas Bložis įsijungė į Lietuvos klubo veiklą, dirbo valdyboje, eidamas iždininko pareigas, o taip pat buvo vienas iš lietuvių statybos „Lithona“ korporacijos direktorių ir ėjo iždininko pareigas.

Buvo įjautrus, ilgėjęs savo tėvynės ir kad ir kukliomis aukomis rėmė lietuvišką veiklą. O prieš porą metų, švėsdamas savo amžiaus sukaktį, Povilas Bložis Lietuvių Fondo igali-

tiniui įteikė čekį, pa-žymėdamas, kad LF didelė, gar-binga organizacija, atliekanti daug gerų darbų lietuvių bei ir Lietuvai. Tuo a. a. Povilas ir žmona Ona save įamžino Lietu-vių Fondo narių šeimoje.

Jis buvo fiziniai stiprus. Kada suaktyvininką, šventiant 90-tąjį gimtadienį, aplankiau, ji radau bejaunantį sodyboje žolę, stumiantį pjaunamąją mašiną ir tvirtai žygiuojantį paskui ją, nors tada lauke temperatūra artėjo prie 100 laipsnių. Viskuo domėjosi, skai-tė spaudą, rinko medžiagą apie dangaus kūnus-astronomiją.

A. a. Povilas Bložis buvo įdomi asmenybė ir savo našiu sąžiningu darbu pelnė šeimai duoną, o taip pat ištikimai

tarnavo ir Lietuvai tėvynei.

Paskutiniuosius metus Oną ir Povilą Bložius jau globojo sū-naus šeima, rūpinosi jau sunkiai negaliojančiu tėveliu, o taip pat ilgokai sergančia mamyte.

Rugpjūčio 14 d. velionio palaikai buvo atgauti į Day-toną Beach, Fla., kur Cedar Hill Memory Gardens koplyčioje Prince of Peace katalikų bažnyčios kun. Ričardas Grasso atkalbėjo laidotuvių maldas, tarė nuostabią gražų, jautrų a. a. Povilo gyvenimą nusakantį, šeimą paguodžiantį žodį. Dalyvavo velionio žmona Ona, sūnus, anūkai su šeimomis ir gražus būrys Daytona Beach lietuvių telninio lietuvių. Pabaigoje muz. A. Skriduliui vado-vaujant, visi sugiedojo Marija, Marija ir tuo laidotuvių dalyviai tarė paskutinį kartą sudie mielam tėvynainiui, buv. šio telninio lietuvių šeimos nariui a. a. Povilui Bložiui.

SUGRIAUTA VILKAVIŠKIO BAŽNYČIA

Vilkaviškio bažnyčia buvo pa-statyta katalikų devynioliko šimtmečio pabaigoje su dviem aukštais bokštais. Antro karo metu Vilkaviškio mieste ir apy-linkėse buvo baisūs mūšiai tarp vokiečių ir rusų. Žmonės pasakoję, kad miestas net 5 kar-tus ėjo iš rankų į rankas. Beveik visas miestas buvo išgriautas ir sugedintas, o bažnyčia irgi nu-griauta. Išliko tik geležiniai var-tai ir mūrinė šventoriaus tvora. Komunistų valdžia atstatyti bažnyčios katalikams neleido, bet prisodino daugiau krūmų ir medžių, o šventorių pavertė parku.

Kai aš 1971 m. lankiausi Lietuvoje, tai man pasitaikė proga nuvažiuoti iš Kauno į su-griautą Vilkaviškį ir viską pamatyti. Labai skaudu buvo, kai pamatiau ne tik sugriautą bažnyčią, bet ir mūsų namų (J. Basanavičiaus gatvėje) išlikusius pamatų tik akmenis. Tačiau katalikai nenusiminė, nes jie galėjo pasinaudoti išlikusia stačiatikių nedidele cerkve, kuri visą laiką būdavo užrakta geležine spyna, nes neturėjo kunigo. Aš dar gerai prisimenu, kai apylinkės vaikai peršokdavo per tvorą ir krūmuose žaisdavo „kavonėle“. Tačiau vieną dieną viskas pa-sikeitė, nes gyventojų nutarimu ta cerkvutė buvo atidaryta ir taip buvo leista naudotis katali-kams. Daugiausia tai bažnytlė lankydavo mokiniai.

Aš gimiau ir augau Vilkaviš-kyje. Vilkaviškio bažnyčioje, kuri 1926 m. buvo pavadinta katedra, buvau ir pakrikštyta. Toje bažnyčioje buvo sutuoku-tės mano senelių (iš motinos pusės), mano tėvų. Iš tos bažny-čios Vilkaviškio kapinėse yra palaidoti mano abu tėvai ir kiti giminės. Tuose kapuose ir aš norėčiau būti palaidota greta visų Danilevičių, nors likimas per tuos baisesius Europos karus mane nubloškė svetur...

Kai aš grįžtu mintimis į praeitį, tai dažnai prisimenu motinos pasakojimus, kad Vilkaviškio bažnyčia buvo mūsų lyg ir ant-rieji namai. Tais laikais, kai mes augome maži, tai dar netu-rėjome nei radijo, nei televizijos, o pradžioje nebuvo dar nei kinų, nei sporto rungtynių. Taigi tada visi daugiau buvome suartėję su bažnyčia. Ten būdavo vestuvės,

krikštynos, pirmoji išpažintis, dirmavonės (Sutvirtinimo sakramentas), gegužinės pamaldos ir kt. Iškilmingai buvo švenčiamos Kalėdos, Velykos ir Sek-minės. Tada dažnai tekdavo dalyvauti procesijoje. Visa tai buvo giliai jaučiama tose lietuvių šeimose, kuriose augo daugiau vaikų. Žinoma, būdavo ir liūdni dienų, kai iš tos bažny-čios buvo laidojami artimieji giminės į kapus.

Motina mums dažnai primin-davo, kad Vilkaviškio bažnyčia vadinasi „Aplankymo“ vardu. Todėl didžiajame altoriuje buvo nupieštas paveikslas (mums nežinomo dailininko) dviejų mo-terų: viena senesnė, o kita – jaunesnė. Ta vyresnioji buvo Elzbieta, o jaunesnioji – Marija. Marija aplankė Elzbietą, nes buvo giminės.

Iš Vilkaviškio vyskupų prisi-menu dar M. Reinį ir A. Karo-są. Iš kunigų Dabrila, Gu-tauską, Juraitį, Kirvelaitį, Dielininkaitį, o taipgi ir du brolius Kardauskus.

Daug metų praejo, kai pagaliau vilkaviškiečiai pasi-ryžo atstatyti savo bažnyčią. Sudarytas komitetas jau pradėjo atstatymo darbą. Komitetui vadovauja pats Vilkaviškio vyskupas Juozas Žemaitis drauge su architektu prof. V. Nasvyčiu.

Jeigu šiandien kas nors iš mano pažįstamų paklaustų, kodėl aš aukojau sugriautai Vilkaviškio bažnyčiai atstatyti, tai atsakymas būtų vienas – liūdni prisiminimai.

S. D. J.

GEORGE LENDRAIČIO KELIONĖ

„Sun-Times“ rugpjūčio 20 laidoje patalpino net dvi Lendraičių šeimos nuotraukas, kartu su aprašymu, kaip Vili-gailė Lendraitienė drauge su savo dviem dukromis Lina 12 m. ir Nida 6 m. nekantriai laukia žinių iš savo vyro George Lendraičio, kuris, lydėdamas turistų grupę ir vykdydamas Lithuanian Mercy Lift misiją, šiuo metu yra Lietuvoje.

Žmonai iki pirmadienio popietės nepavyko susiršti telefonu su Lietuva ir gauti kokių nors žinių apie George.

LIETUVIŲ GYVENIMO ALBUMAS

Naujausias Algimanto Kezio suredaguotas leidinys yra albumas „Lithuanian Celebra-tions. Lietuvių šventės“, 1991, 260 p. Sutelkta daugiau kaip penkiasdešimties geriausių Lietuvos ir išeivijos foto meni-ninkų padarytų vaizdų, su-rikiuotų į 17 skyrių. Čia ran-dame gausius Lietuvos pei-zažus, tautos šventių vaizdus, užgavėnių kaukes, turgus, Kaziuko muges, vakaruškų ir gegužinių nuotraukas, jaunimo ir skaidrias senimo nuotraukas, mokslo metų užbaigimo įvykius, vestuves, Velykų iškilmes. Įamžintus sovietinio genocido Klepočiuose vaizdai. Matome laidotuves, kapus ir daug sakancias Lietuvos naujojo atgimimo apraškas. Taigi labai plačiai apimamas mūsų tautos gyvenimas, kalbantis rinktinėmis meniškoms nu-traukoms, kurios lengvai gali pagauti net ir lietuviškai nekalbančiųjų akis ir širdis, ypač kad nuotraukos perteikia ne kokius statistus, o visą virpantį, gyvybę plazdantį mūsų tautos gyvybiškumą.

Kezys įstengė ne vien įtraukti gausiai pirmaujančių mūsų foto menininkų, bet ir trejetą jaunųjų rašytojų.

Įžangoje rašytoja, redaktorė, etnologinių tradicijų tyrinėtoja Danutė Bindokienė pabrėžia: „Kai gyvenimo tikrovė pasidare nepakeliamai sunki, tauta grįžo į giliai praeitį atgaivinus senąsias vertybes – tikruosius tautos lobius – su meile nupūtė nuo jų laiko dulkes ir susigrąžino į kasdienybę“.

Albumas kaip tik vaizdais ir išsako, kaip ta tradicijų tikrovė būna susigrąžinama. Bindo-kienė taria: „Šiame albume sukauptos nuotraukos yra tar-tum lietuvių tautos gyvenimo veidrodys, kuriame akivaizdžiai atsispindi gyventojų kasdienybė ir šventiška nuotaika... Albumo puslapių nuotraukos lyg magiš-ka „laiko mašina“ nukelia į

senovišką turgų, kur par-davinėjami riestainiai, karkli-nės pintinės, bambia galvijai, kudakuoja vištos, moterėlės siūlo namie gamintus produk-tus...“

Taigi albume sugraibstyta ne vien iškilmių svytėjimas, bet ir gyvenimo kasdienybė, o pasku-tiniame skyriuje apie Lietuvos atgimimą yra užfiksuoti patys išpūdingiausi nauji mūsų tau-tos proveržiai į laisvę.

Užbaigoje – Mykolas Drunga angliškai perteikia pagrindi-nius Lietuvos istorijos bruožus, primindamas, kad Lietuva yra buvusi Europos milžinas, kai Rusija dar tik buvo kylantis nykštukas. Poetiškos minties iš Lietuvos atvykęs studiozas Julius Keleras, pabrėžia, kaip Lietuva buvo paversta jėga ir krauju, kaip ji dabar prislegta raudonosios vėliavos švino.

Albumas labai vaizdingai iškalbus, mūsų dienoms svarbus ir reikalingas, gera dovana vi-siems, ypač kitataučiams ir mūsų jaunajai generacijai. Albumą sudarant patarėjais buvo dail. Petras Aleksa, Nijo-lė Beleskaitė-Gražulienė, Danutė Bindokienė, Julius Keleras, Viktorija Matranga. Albumas išleistas kooperuojant su Lietuvių fotografų sąjunga bei Budrio Lietuvių foto biblio-teka. Viršelio nuotraukos Alg. Kairio ir Aleks. Macijausko.

Lithuanian Celebrations. Lietuvių šventės. Edited by Algimantas Kezys. Introduction by Danutė Bindokienė and an Epilogue by Mykolas Drunga. Chicago 1991, 260 p. Kaina nepažymėta. Gaunama: Lithua-nian Library Press, Inc., 3001 W. 59th St., Chicago, IL 60629, o taip pat ir Drauge.

Juozas Prunskis

Ką žmonės vadina likimu, tai paprastai yra tik jų pačių kvaili brožuai.

A. Schopenhauer

Adriana Rastauskaitė iš Argentinos praneša apie Pas. Lietuvių Jaunimo kongresą PLB pirminku suvažiavime Huetttenfelde Vokietijoje. Kairėje – G. Petrauskienė, dešinėje – V. Bieliauskas.

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!
5 1/2%
Paid and Compounded Quarterly

HOME financing.

AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT
TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL 60608
Peter Kazanaukas, Prs. Tel.: 847-7747
Hours: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

DRAUGAS, pentadienis, 1991 m. rugpjūčio mėn. 23 d.

5

Buvusiam Innsbrucko Universiteto Kolegai

A.†A.

Dr. STASIUI BALIUI,

užbaigusiam savo prasmingą žemišką kelionę, jo žmoną dr. DANUTĘ, dukrą ALDONĄ ir sūnų SAULIŲ su šeimomis, brolius ANICETĄ ir MEČI su šeima nuoširdžiai užjaučiame.

Dr. Konstancija ir dr. Julius Šimaičiai

Mielam draugui

A.†A.

VALIUI SODEIKAI

mirus, reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą Jo žmonai LIALEI, sūnui MARIUI, dukrai KRISTINAI, broliams LEONUI, MINTAUTUI, POVILUI ir jų šeimoms, sesutei BIRUTEI su dukra RIMA, visiems giminėms ir artimiesiems.

Eugenija ir Vytautas Gečai
Audronė ir Alfonsas Pareigiai
Laima ir Adrian Whitty

GAIDAS-DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai – (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas – (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas – (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŲS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša
kad atidarė naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE

Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. • Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. • Hickory Hills
2424 W. 69 St. • Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti
skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio,
8:30 – 9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.

Adresas: 511 So. Norton Ave.
Willow Springs, IL 60480.
Tel.: (708) 839-2511. Tel-FAX tas pats

APLINK MUS

x „Katalikų medikų „Gajos“ Korp! susirinkimas bus rugsejo 1 d. Ateitininkų namuose Lemonte nuo 5 iki 7 val. vak. Pasaulio Lietuvių gydytojų susirinkimo metu. Dr. Linas Sidrys papasakos apie Lietuvoje steigiamą katalikų ligoninę. Prof. dr. Juozas Meškauskas skaitys paskaitą tema „Gaja Lietuvoje, išeivijoje ir ateities vizija“. Visi kviečiami dalyvauti.

x Julie Nixon-Eisenhower parašė laišką Angelei Nelsienei, užtardama Lietuvos nepriklausomybę ir prezidentą Vytautą Landsbergį. Julie Nixon-Eisenhower yra buvusio prezidento R. Nixono duklė.

x Ramona ir adv. Antanas Milišauskai, gyv. Kenoshoje, Wis., rugpjūčio 10 d. susilaukė antrojo sūnaus Luko Antano. Nauju šeimos nariu džiaugiasi jaunieji tėvai, broliukas Jonukas, seneliai iš naujo tapę Balys ir Aldona Slonskiai ir motiutė Marija Milišauskienė.

x Liudas Aškinis, Lietuvos Operos teatro administratorius, pranešė faksu vakar mūsų Operos valdybai, jog „Respublikoje ramu... Todėl nuosirdžiai kviečiame Jus atvykti. Esame pasiruošę bei laukiame Jūsų“.

x Sol. Margarita Momkienė, vnsuose Ponchiello operos „I Lituani“ spektakliuose dainavusi Vilniaus partiją, tą pačią partiją dainuos Lietuvos Operos teatro spektakliuose Vilniuje.

x Chicago „Amnesty International“ grupė rinko lešas šeštadienį, spalio 5 d. Vaikščiavimas už žmogaus teises bus 10 val. ryto Seneca parke netoli Water Tower Place miesto centre.

x Pabaltiečių Amerikiečių laisvės lyga, kurios pirmininkė yra Angelė Nelsienė, parašė platų laišką JAV prezidentui G. Bushui, išdėstydama visas jo kalbas Sovietų Sąjungoje ir Ukrainoje ir prašydama pripažinti Pabaltijo respublikų valdžias teisėtoms.

x Pamaldos už Lietuvą šį šeštadienį, rugpjūčio 24 d. Tėvų Jėzuitų koplyčioje; 6 v.v. Kryžiaus keliai, 6:30 v.v. šv. Mišios. Židinys maloniai kviečia visus dalyvauti.

(sk)

x Pasaulio lietuvių centro gegužinė įvyks šį sekmadienį, rugpjūčio mėn. 25 d., tuojau po pamaldų. Centro darbuotojai pasiruošę visus gražiai priimti, pavaišinti geru, lietuvišku maistu, pagirdyti ir suteikti gerą progą pabūvoti su šeima ir draugais centro medžių pavyesje klausant smagios muzikos ir dainų. Taip pat bus gera proga aplankyti centro patalpas, naujai įrengtas sales, dar tebevykstančias parodas ir organizacijų bei mokyklų patalpas. Jums visa tai aprodyti pasiruošęs yra Romas Kronas, centro administratorius.

(sk)

x Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuosirdžiai patars ir patarnaus, duodami komiso nuolaidą, Albinas Kurkulis, tel. 312-977-7916 arba jo sūnus ir partneris Andrius Kurkulis, tel. 312-977-7242 dirbą su Rodman & Renshaw, Inc. Chicagoje. Iš kitur, skambinkite veltui: tel. 1-800-423-2294.

(sk)

x Prez. G. Bushui reikia skambinti tel. 1-800-325-6000 ir paprašyti Hotline Nr. 9922. Tekstas: We urge You to support the democratically elected government of Lithuania and the restoration of Lithuanian independence. Don't allow Lithuanians fight for democracy and human rights die. These are the same principles that America fought for. Recognize the Landsbergis' government now. Vardas, pavardė, adresas: miestas, valstija, zip.

x ALRK Moterų sąjungos delegatės atvyko į 44-ji seimą, vykstantį šiomis dienomis Oak Lawn Holiday Inn viešbutyje. Penktadienį, rugpjūčio 23 d., viešbutyje bus pietūs 12:30 val. Irena Skudienė skaitys paskaitą „Lietuvos moters gyvenimas Lietuvoje“. Seimo užbaigimo banketas šeštadienį, rugpjūčio 24 d., švč. M. Marijos Gimimo par. salėje. Dale Murray skaitys paskaitą „Moterų sąjungos 77-rių metų gyvavimo bendra apžvalga“, Lindos Burbienės dainų rinkinys, 1991 m. žymiosios lietuvių moters žymens pristatymas. Banketo pradžia 6:30 val. vak. Narės ir svečiai kviečiami.

x Balso gegužinėje rugpjūčio 25 d., sekmadienį, Jau-nimo centre visi atsilankiusieji gales ne tik užkasti, bet ir socialiai pavalgyti E. Pajedienės ir S. Janušienės gamintu šviežiu lietuvišku maistu. Remkime šalpos darbą ir atsilankykime į gegužinę.

x Illinois senatoriai Alan Dixon tel. 312-353-5420 ir sen. Paul Simon tel. 312-353-4952. Reikia į juos kreiptis ir prašyti paremti rezoliucijas už Pabaltiją.

x Andrius Norimas „Gyvenimo dulkės“, novelės ir apybraižos, išėjo iš spaudos. Knyga turi 199 psl. Gražiai išleista. Išleido Literatūros Myletojų talsa. Viršelį pieštas paties autoriaus. Spausdino „Draugo“ spaustuve. Gaunama pas autorių ir „Draugo“ knygų platinto mokyklų.

x Dr. Vacys Šaulys, Chicago, Ill., J. Prisas, Toronto, Kanada, Sofia Martin, Mount Prospect, Ill., Teodora A. Ilekis, Daytona Beach, Fla., Joseph Jankus, Waterbury, Conn., grąžindami laimėjimų šakneles, kiekvienas paaukojo po 20 dol. Labai dėkojame.

x Elizabeth Tubutis-Barnes ieško savo giminių Lietuvoje: Tubutis ir Naksas (Nakas?) šeimų. Žinantieji apie tas šeimas prašomi rašyti: E. Barnes, 1220 Highway 85 North, Fayetteville, GA 30214.

(sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161.

(sk)

x Parduodami AUTOMOBILIAI Lietuvoje pagigintomis kainomis su garantija. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

(sk)

x 55 SVARUS MAISTO PRODUKTŲ pristatome į namus LIETUVOJE: mėsa, olandiškas sūris, šprotai, aliejus, kondensuotas pienas, cukrus, miltai, ryžiai, kruopos, kava, arbata, prieskoniniai — \$95. MĖSOS GAMINIAI aukščiausios kokybės: Panevėžio file, žemaičių dešra, sprandinė, medžioklinės dešrelės, servilatas, 22 sv. — \$95. Mažesnis siuntinys — \$65. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

(sk)

x Alė Kėzelienė, Lietuvių Bendruomenės atstovė, yra pagrindinė Juodojo kaspino demonstracijų iniciatorė ir organizatorė. Ji glaudžiai dirba su visomis lietuvių, latvių ir estų organizacijomis, kad demonstracijos pareikštų protestą prieš Ribbentropo-Molotovo pakta, pasirašytą 1939 m. rugpjūčio 23 d. ir geriau ir sėkmingiau pavyktų. Visi Chicago lietuvių, pasipuošę vėliavomis, plakatais ir juodais kaspinais, dalyvausime šį penktadienį 2 val. p.p. miesto centre demonstracijoje.

x National Public Radio (girdimas per 91.5 FM Chicagoje) nuosekliai praneša žinias apie dažnai besikeičiančią situaciją Sovietų Sąjungoje. Reporteriai praveda pasikalbėjimus ir ilgesnius reportažus ne vien iš Maskvos, bet ir iš Pabaltijo. Rugpjūčio 21 d. buvo girdimas pasikalbėjimas su estų radijo stoties vedėju, o rugpjūčio 20 d. buvo transliuojamas telefoninis pasikalbėjimas su prez. Vytautu Landsbergiu, kuriam vertėjavo JAV Lietuvių Bendruomenės Washingtono įstaigos vedėja Asta Banionytė.

x Lietuvių Operos nariai ir su jais kartu vykstantieji į Lietuvą šį sekmadienį 12 val. dieną renkasi valdiškosios mokyklos aikštėje prie 69-tos ir Washtenaw gatvių. Ten bus autobusas, kuris visus nuveš į tarptautinę O'Hare aerouosto sekciją. Tas pats autobusas visus parveš atgal į tą pačią vietą rugsejo 12 dieną. Lėktuvas į O'Hare aerouostą turėtų atskristi 1:45 val. po pietų. Iš čia, pasiėmus lagaminus, bus vykstama į Marquette Parką, iš kur visi galės skirstytis į namus.

x Stasys Surantas iš Rockford, Ill., „Draugo“ rėmėjas, grąžindamas laimėjimų šakneles, pridėjo ir 50 dol. auką. Nuosirdus ir didelis aciu.

x Petras Gauronskas, Santa Monica, Cal., pratęsė prenumeratą su 31 dol. auka. P. Gauronską skelbiame garbės prenumeratorium, o už rėmimą lietuviško žodžio tariaime nuosirdus aciu.

x Kazimieras Sapetka, Waterbury, Conn., „Draugo“ nuosirdus rėmėjas įvairiomis progomis, grąžino laimėjimų šakneles su 50 dol. auka. Labai dėkojame.

x Jonas ir Ona Rugeliai iš Maywood, Ill., lietuviškų organizacijų darbuotojai, lietuviškos spaudos ir veiklos rėmėjai, grąžino laimėjimų šakneles su 35 dol. auka. Nuosirdus aciu.

x NAUJAS „ŽAIBO“ NR. 11! Miltų 10 sv., cukraus 10 sv., ryžių 6 sv., aliejaus 64 oz., 8 O'Clock pupelių kavos 39 oz., mėsos konservai: 2 dėž. kumpio (1 kg), 2 dėž. liežuvių drebučiuose (0.65 kg), 2 dėž. vištinės savy sultys (0.65 kg). Pilna kaina \$100. Bus pristatyta bet kurioje Lietuvos vietovėje per 10 darbo dienų. „ŽAIBAS“ 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457 — tel. (708) 430-8090.

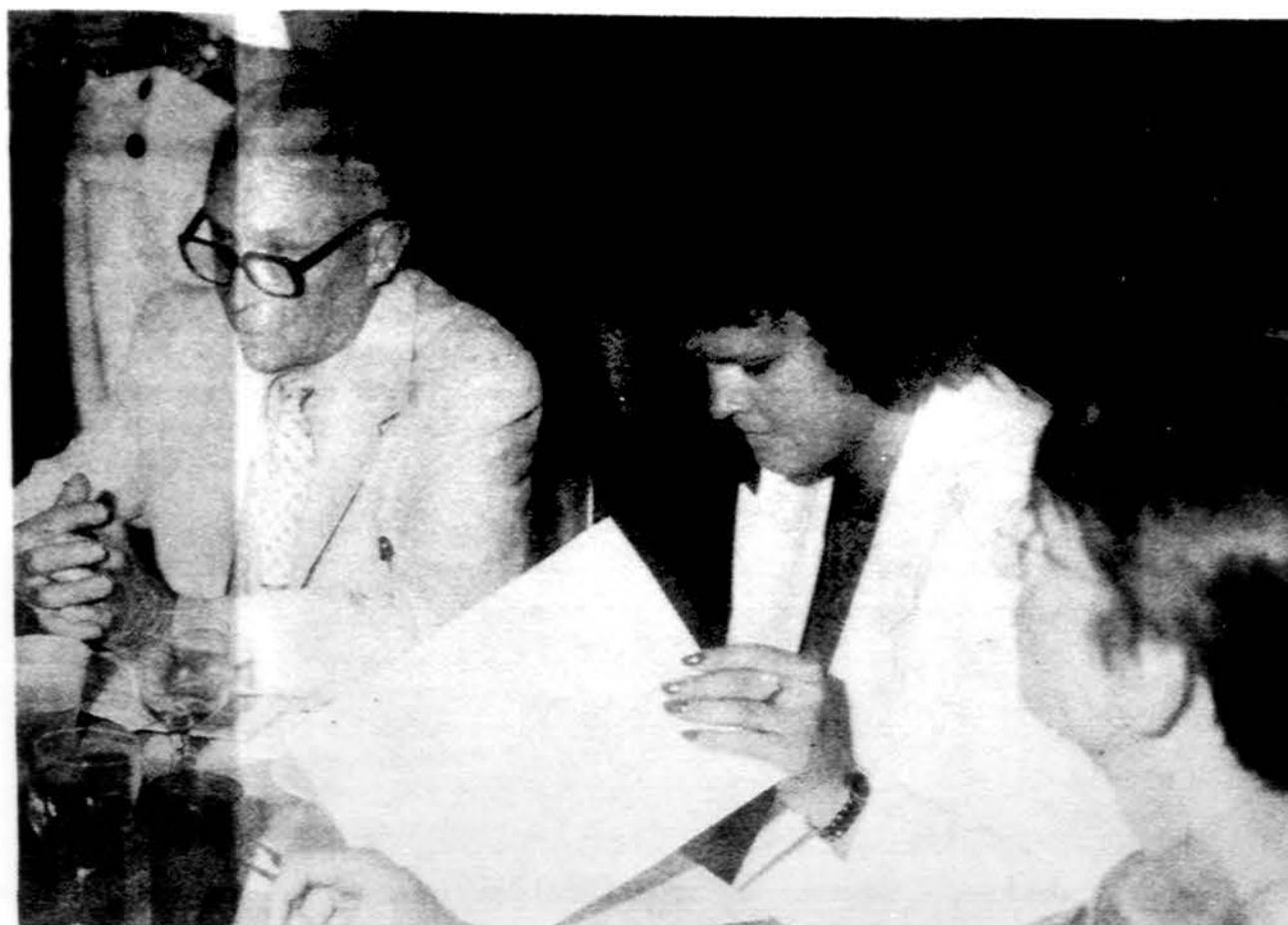
(sk)

x SIUNTINIUS PRISTATOME į namus LIETUVOJE. Rūbai, maistas, vaistai — KIEKIAI NERIBOTI, MUITO NĖRA. Iš kitų miestų savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

(sk)

x Baltijos restorane geras lietuviškas maistas ir įvairūs kokteilai. Dvi salės įvairiems renginiams. Restoranas atidarytas kasdien 11 v.r. — 9 v.v. Uždaras pirmadieniais. 8100 Roberts Rd., tel. 708-458-1400.

(sk)

Lietuvių Fondo spaudos konferencijoje: žurn. Juozas Žygas ir tarybos narė Ofelija Baršketytė. Notr. J. Tamulaučiū

DVASINGUMAS, PRADŽIOS MOKYKLOS LIETUVIŲ KALBOS NEMOKANTIEMS

Iš mokytojų stud. savaitės (3)

JUOZAS MASILIONIS

Po paskaitos buvo keletas paklausimų apie padėtį ir papročius Lietuvoje. Antroji paskaita — ne paskaita, o svarstybos pradžių mokyklų reikalais. Išanginį trumpą žodį tarė ir pravedė Vida Brazaitytė, K. Donelaičio lit. mokyklos mokytoja ir Švietimo tarybos narė pradžių mokyklų reikalams. Po jos kalbėjo kas norėjo: A. Bailey, D. Mikuzienė, Kličienė, N. Gierstikienė, R. Kučienė, J. Kavaliūnas, Pr. Masilionienė, J. Plačas, A. Adomėnas, Adomėnienė, Z. Kalesinskas ir gal dar vienas kitas. Temos: vadovėliai ir pratimai, ar galime pasinaudoti vadovėliais iš Lietuvos, ar galima gauti vadovėlius leisti paramos iš Amerikos valdžios, reikalas vadovėlių neprašinti, o spalvotai iliustruoti. Kanada remia etninį švietimą, bet jau ne federalinė valdžia, o provincija. Už 20 mokinių moka vienam mokytojui algą, bet parama susieta su įvairiomis taisyklėmis ir inspekcijomis. Svarstybos galimybes naujiems vadovėliams paruošti.

Popiet Jonas Kavaliūnas, buv. Švietimo tarybos pirm., skaitė paskaitą „Svetimųjų kalbų dėstymo klausimai“. Mokantis svetimų kalbų, vienoms svarbu, kad mokins suprastų svetimą raštą, kitiems — kad mokėtų susikalbėti. Tai du poliai — pasyvus ir aktyvus, kuriuo keliu mūsų mokykla turėtų eiti? Loginiu metodu buvo sekmingai dėstomos klasikinės kalbos. Svetimoms kalboms dėstyti buvo ieškoma naujų metodų. Norint mokėti gerai kalbėti, reikia tinkamai tarti. Pradedama natūralia kalbos situacija — dialogu: klausosi, kaip mokytojas taria, kartoja. Dabar naudojamos magnetofono juostelės. Susiformavo „audio-

lingual“ metodas. Svetimos kalbos mokytis šia eiga: klausytis, kalbėti, skaityti, rašyti. Tačiau metodas keičiamas, tobulinamas. Mokins lengviau prisimena prasmingą medžiagą. Siūloma jungti: vieni turi akustinę atmintį, kiti regimą, treči motorinę. Turi mokins klausyti, turi matyti parašytą ir vaizdus. Igdžiui reikia ir kalbos žinojimo — gramatikos. Svarbiausia, kiek mokytojas mėgsta savo dėstomąjį dalyką ir kiek jis myli patį mokinį.

J. Kavaliūnas perskaitė Angelės Šiaurienės, V. Kudirkos vid. mokyklos Kaune mokytojos paskaitą „Mokyklos ir šeimos bendradarbiavimas“. Mokytojas, pamatęs pirmokus, jau gali pradėti pažinti jų charakterį. Visi jie nori mokytis, nenoras atsiranda vėliau. Mokymosi sėkmė daug priklauso nuo tėvų, nuo šeimos. Mokykla turi tapti mokiniui antraisiais namais. Ji veikia pamokose, užklaseje, darbu su tėvais. Mokomojo darbo kelrodis — programa, bendravimo formos su tėvais turi ieškoti mokytojas. Savo paskaitoje ji liečia kelias darbo su tėvais formas: šaukia tėvų susirinkimus. Nuo pirmo jo susirinkimo priklauso tolimesnis bendradarbiavimas. Svarbu, kad tėvai teisingai vertintų savo vaikų sugebėjimus. Nurodo, kaip padėti mokiniui, kaip tėvai turi bendrauti su vaikais ir t.t. Pasiekviečia tėvus ir pamokas, organizuoja su tėvais ir vaikais ekskursijas, mokslo metų užbaigimą, įvairių tautinių švenčių minėjimus. Tėvų įtaka yra lemiamą, formuojant vaiko pažiūras ir aplinką, gyvenimą.

Dėl laiko stokos klausimai ir diskusijos buvo po medžiū jau po vakarienės. Vakare buvo būrelių varžybos.

— Dail. Daina Jurkutė iš Brooklyn, N.Y., savaitė išvyko į Ispaniją, kur amerikiečių firma stato didelį viešbutį ir modernaus meno muziejų. Dail. D. Jurkutė New Yorke dirba didelėje bendrovėje, kuri tvarko teatrų, didelių pastatų apšvietimą iš lauko ir iš vidaus. Ji Ispanijoje statomam viešbutiui padarė apšvietimo planus, todėl turi prižiūrėti, kad jie būtų tinkamai įvykdyti.

— Rengiama lietuviškos tautodailės paroda Riverhead, Osborn Ave., rugsejo 15 d., sekmadienį. Rengia Lithuanian Heritage draugija ir kviečia menininkus, šokėjus, pardavėjus ir kt. Smulkesnių informacijų teikia Alicija Kauneckaitė Graff.

— Brooklyn Apriškimo lietuvių parapija rengia gegužinę Kultūros Židinį ir jo kieme. Pamaldos bus 11 val. rugsejo 8 d., paskui bus gegužinė ir pasilinksminimas bei užkandžiai.

— Ina Bertulytė-Bray, buvusi ilgametė Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Seattle, Wash., lankėsi Lietuvoje ir skaitė akademinę konferenciją paskaitą apie biblioteką kaip langą į pasaulį. Taip pat ji buvo vertėja paskaitininku, kuris kalbėjo anglų kalba.

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KREIPIMASIS Į LIETUVIŲ VISUOMENĘ

Mieli lietuviai,

Kraštutinių perversmų Sovietų Sąjungoje žlugus, Lietuvos laisvė ir nepriklausomybė įgavo tikrą galimybę. Net Rusijos Federacijos vadovai prezidento Jelcino vardu kviečia vakarų demokratijas pripažinti Pabaltijo valstybių teisetas ir demokratiškai išrinktas vyriausybes. Todėl šiuo ypatingu laiku yra svarbu, kad JAV prezidentas Bush pripažintų Lietuvos vyriausybę.

JAV Lietuvių Bendruomenės vadovybė prašo visus lietuvius reikalauti prezidentą Bush šią politiką realizuoti nepriklausomos Lietuvos Respublikos atstatymo pripažinimo aktu.

JAV Lietuvių Bendruomenės Visuomeninių reikalų taryba yra pakvietusi specialų komitetą, kurio koordinatorių yra Linas Norušis, šiai akcijai vadovauti ir ją koordinuoti. Detalės seks artimiausiu metu. Tuo tarpu visais reikalais prašome kreiptis į JAV LB apygardų ir apylinkių valdybas bei JAV LB centrinės įstaigas Chicagoje ir Washingtono.

Kiekvienas lietuvis dabar yra prašomas skambinti prezidentui Bush — „Comment Line“ tel. 202-456-1111 ir prašyti pripažinti Lietuvos Respublikos vyriausybę.

Kviečiame Jus prie šios veiklos prisidėti. Tik sujungę rankas turėsime tą jėgą ir pasieksime savo tikslą. Tuo reikalaujame mūsų kraujo ryšiai su broliais ir sesėmis Lietuvoje.

Dr. Antanas Razma
JAV LB krašto valdybos pirmininkas
Dr. Tomas Remeikis
Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Dail. Daina Jurkutė iš Brooklyn, N.Y., savaitė išvyko į Ispaniją, kur amerikiečių firma stato didelį viešbutį ir modernaus meno muziejų. Dail. D. Jurkutė New Yorke dirba didelėje bendrovėje, kuri tvarko teatrų, didelių pastatų apšvietimą iš lauko ir iš vidaus. Ji Ispanijoje statomam viešbutiui padarė apšvietimo planus, todėl turi prižiūrėti, kad jie būtų tinkamai įvykdyti.

— Rengiama lietuviškos tautodailės paroda Riverhead, Osborn Ave., rugsejo 15 d., sekmadienį. Rengia Lithuanian Heritage draugija ir kviečia menininkus, šokėjus, pardavėjus ir kt. Smulkesnių informacijų teikia Alicija Kauneckaitė Graff.

— Brooklyn Apriškimo lietuvių parapija rengia gegužinę Kultūros Židinį ir jo kieme. Pamaldos bus 11 val. rugsejo 8 d., paskui bus gegužinė ir pasilinksminimas bei užkandžiai.

— Ina Bertulytė-Bray, buvusi ilgametė Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Seattle, Wash., lankėsi Lietuvoje ir skaitė akademinę konferenciją paskaitą apie biblioteką kaip langą į pasaulį. Taip pat ji buvo vertėja paskaitininku, kuris kalbėjo anglų kalba.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

Mokytojų studijų savaitės dalyviai rugpjūčio 11-18 d. Dainavoje.

Notr. Viktoro Kučo